

WORKSHOP VEWIN OVER GEVOLGEN VOOR NEDERLAND

Kaderrichtlijn Water roept nog veel vragen op

Op 22 december vorig jaar trad de Europese Kaderrichtlijn Water in werking. In 2003 moet deze richtlijn geïmplementeerd zijn in de Nederlandse wetgeving, en in 2015 verstrijkt de eerste termijn voor de verwezenlijking van de doelstellingen. Dat lijkt nog ver weg. De VEWIN verzorgde op 26 april een workshop in Utrecht over de stand van zaken rond de verwerking van de Kaderrichtlijn Water in Nederland en de gevolgen hiervan voor drinkwaterbedrijven. De richtlijn regelt weliswaar veel, maar levert ook veel onduidelijkheden op, ook tijdens de workshop.

Het programma bestond uit vier lezingen en een discussie. De eerste spreker, Rob Eijssink, senior beleidsmedewerker van de unit Water & Milieu van de VEWIN, ging kort in op de inhoud van de Kaderrichtlijn Water. De richtlijn is opgesteld vanuit de gedachte dat water geen ge- danwel verbruiksvoorwerp is, maar een erfgoed, dat zorgvuldig onderhouden moet worden, nu en in de toekomst. Daartoe gaat de richtlijn uit van een vijftal doelstellingen: het voorkomen van (verdere) achteruitgang en verbetering van de kwaliteit van aquatische ecosystemen, het bevorderen van duurzaam watergebruik, het verminderen en/of elimineren van lozingen van prioritaire en specifieke gevaarlijke stoffen, het verminderen van milieuverontreiniging en de bescherming van grondwater en tenslotte het beperken van de gevolgen van overstromingen en droogtes. Daaruit volgt een aantal milieudoelstellingen voor grond- en oppervlaktewater, die over 15 jaar gehaald moeten zijn. Maar het gaat hierbij om een inspanningsverplichting, zodat een aantal ontsappingsclausules bestaat. Zo is een verlenging van de periode van 15 jaar mogelijk met twee keer zes jaar. Voor zogenaamde beschermde gebieden, onder andere gebieden waar drinkwater wordt gewonnen, geldt een resultaatverplichting. Welke gebieden hier precies onder gaan vallen, is nog niet bekend. Eijssink noemde dit een voordeel, omdat daarmee ruimte blijft voor inbreng vanuit Nederland.

Lilianne van Sprundel, beleidsmedewerker Integraal Waterbeleid van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, ging in op de implementatie van de kaderrichtlijn in de Nederlandse wetgeving. Volgens haar bevat de richtlijn een drietal nieuwe elementen: het denken in stroomgebieden, een indeling

in watercategorieën (natuurlijke wateren, sterk veranderde wateren en kunstmatige wateren) en als derde element het kostenteregwinningprincipe. Hierbij moeten alle gebruikers een redelijke bijdrage leveren, en moeten prikkels optreden voor efficiënt watergebruik. Waar de grenzen lopen van vier stroomgebieden (Rijn, Maas, Schelde en Eems) is nog onduidelijk. Verder ging ze in op de eisen voor het opstellen van een stroomgebiedsbeheerplan. Voor deze plannen wordt geen nieuwe planvorm ontwikkeld, maar deze worden 'meegenomen' in de bestaande nota's.

Herman Havekes, hoofd van de afdeling Algemene Juridische en Bestuurlijke Zaken van de Unie van Waterschappen, besprak de financiële bepalingen in de kaderrichtlijn. Twee artikelen zijn van toepassing, artikel 5 over economische analyse en artikel 9 over kostenteregwinning. Maar op 26 juli vorig

jaar is al een document van de Europese Commissie verschenen met uitgebreide eisen en regels. Volgens Havekes hoeft het Nederlandse financieringsstelsel voor het waterbeheer niet volledig op de schop. De implementatie heeft vooral gevolgen voor de andere lidstaten. Volgens hem moeten de gevolgen voor het financieringsstelsel niet gebagatelliseerd worden. "Er is genoeg te doen, maar we hoeven ons geen zorgen te maken".

De laatste spreker was Douwe Jonkers, senior beleidsmedewerker Waterkwaliteit van het ministerie van VROM. Hij ging in op de milieudoelstellingen die in de kaderrichtlijn worden gesteld. Zoals Rob Eijssink eerder vertelde, geldt voor grond- en oppervlaktewater een inspanningsverplichting, terwijl voor beschermde gebieden een resultaatverplichting geldt. Onder deze beschermde gebieden vallen gebieden waar drinkwater wordt gewonnen en alle gebieden die onder de zwemwaterrichtlijn, de Habitat- en Vogelrichtlijn, de nitraatrichtlijn en de richtlijn voor stedelijk afvalwater vallen. Volgens Jonkers is het heel goed mogelijk dat al het water in Nederland hieronder valt, en dat de resultaatverplichting dus voor het hele land gaat gelden. Maar, zoals voor meer delen van de kaderrichtlijn geldt, wordt hier nog naar gekeken.

Dat de Kaderrichtlijn Water nog niet op alle punten even duidelijk is, bleek ook uit de afsluitende discussie. Hier werd voornamelijk gesproken over de interpretatie van de verschillende onderdelen en de mogelijke gevolgen van deze verschillende interpretaties.

De Maas bij Tegelen (Venlo). (Zie ook het commentaar op pag. 3).

